

ROZDZIAŁ I: CO SIĘ STAŁO Z FILOZOFIĄ UMYŚLU?

- Omówienie

ROZWAŻANIA WSTĘPNE

Cele i motywacje?

ROZWAŻANIA WSTĘPNE

Cele i motywacje?

- Krytyka i przewyciężenie obu tradycji intelektualnych: „materializmu” i „dualizmu”.

ROZWAŻANIA WSTĘPNE

Cele i motywacje?

- Krytyka i przewycięzenie obu tradycji intelektualnych: „materializmu” i „dualizmu”.
- Świadomość jest podstawowym zjawiskiem mentalnym: należy zainicjować gruntowne badania nad świadomością, które czyniłyby zadość rygorom, jakie dyktują jej specyficzne własności.

ROZWAŻANIA WSTĘPNE

Cele i motywacje?

- Krytyka i przewyciężenie obu tradycji intelektualnych: „materializmu” i „dualizmu”.
- Świadomość jest podstawowym zjawiskiem mentalnym: należy zainicjować gruntowne badania nad świadomością, które czyniłyby zadość rygorom, jakie dyktują jej specyficzne własności.
- Krytyka teorii głoszącej, że umysł jest programem komputerowym.

ROZWAŻANIA WSTĘPNE

Dla Searle uważa za oczywiste prawdy:

- Każdy z nas ma wewnętrzne, subiektywne, jakościowe stany świadomości, a także stany mentalne o charakterze intencjonalnym, takie jak przekonania, pragnienia, zamiary i postrzeżenia.

ROZWAŻANIA WSTĘPNE

Dla Searle uważa za oczywiste prawdy:

- Każdy z nas ma wewnętrzne, subiektywne, jakościowe stany świadomości, a także stany mentalne o charakterze intencjonalnym, takie jak przekonania, pragnienia, zamiary i postrzeżenia.
- Świadomość i intencjonalność są procesami biologicznymi, wywołanymi przez zachodzące na niższym poziomie procesy neuronowe w naszym mózgu i żadnej z nich nie można zredukować do czegokolwiek innego.

ROZWAŻANIA WSTĘPNE

Dla Searle uważa za oczywiste prawdy:

- Każdy z nas ma wewnętrzne, subiektywne, jakościowe stany świadomości, a także stany mentalne o charakterze intencjonalnym, takie jak przekonania, pragnienia, zamiary i postrzeżenia.
- Świadomość i intencjonalność są procesami biologicznymi, wywołanymi przez zachodzące na niższym poziomie procesy neuronowe w naszym mózgu i żadnej z nich nie można zredukować do czegokolwiek innego.
- Między świadomością a intencjonalnością zachodzi pewien istotny związek.

ROZWAŻANIA WSTĘPNE

Według Searle'a:

- Można uznawać oczywiste fakty fizyki – na przykład fakt, że świat składa się wyłącznie z fizycznych cząstek zlokalizowanych w polach sił – nie odrzucając zarazem tego, że do fizycznych własności świata należą również zjawiska biologiczne, takie jak wewnętrzne, jakościowe stany świadomości i intencjonalność wewnętrzna.

ROZWAŻANIA WSTĘPNE

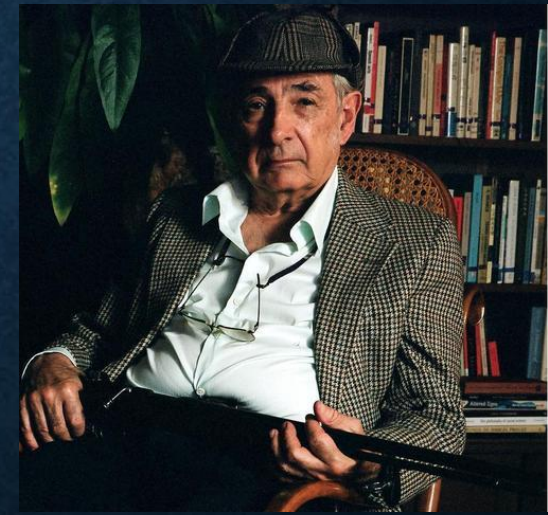

Według Searle'a:

- Można uznawać oczywiste fakty fizyki – na przykład fakt, że świat składa się wyłącznie z fizycznych cząstek zlokalizowanych w polach sił – nie odrzucając zarazem tego, że do fizycznych własności świata należą również zjawiska biologiczne, takie jak wewnętrzne, jakościowe stany świadomości i intencjonalność wewnętrzna.
- Na gruncie stanowiska naturalizmu biologicznego wyjaśnimy to, jak to jest możliwe...

AGENDA

- Naturalizm biologiczny: podstawowe założenia.
- Problem współczesnej filozofii umysłu: diagnoza Searle'a.
- Podstawowe tezy współczesnego materializmu.
- Naturalizm biologiczny: cztery cechy świadomości.

NATURALIZM BIOLOGICZNY: PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA

„Słynny problem umysł i ciało, który od dwóch tysięcy lat jest źródłem tak wielu burzliwych sporów, ma proste rozwiązanie. Rozwiązanie to było znane każdemu wykształconemu człowiekowi już od czasu, gdy przed niemal stu laty uczeni zaczęli prowadzić poważne badania nad mózgiem, i w pewnym sensie wszyscy wiemy, że jest prawdziwe. Brzmi ono następująco: zjawiska mentalne są wywołane przez procesy neurofizjologiczne zachodzące w mózgu, one same zaś są własnościami mózgu. Aby odróżnić to stanowisko od wielu innych poglądów, które formułowano w tej dziedzinie, nazywam je <<naturalizmem biologicznym>>. Zdarzenia i procesy mentalne stanowią część naszej biologicznej historii naturalnej, podobnie jak procesy trawienia, mitoza, mejoza i wydzielanie enzymów.” (s. 15).

NATURALIZM BIOLOGICZNY: PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA

„Słynny problem umysł i ciała, który od dwóch tysięcy lat jest źródłem tak wielu burzliwych sporów, ma proste rozwiązanie. Rozwiązanie to było znane każdemu wykształconemu człowiekowi już od czasu, gdy przed niemal stu laty uczeni zaczęli prowadzić poważne badania nad mózgiem, i w pewnym sensie wszyscy wiemy, że jest prawdziwe. Brzmi ono następująco: zjawiska mentalne są wywołane przez procesy neurofizjologiczne zachodzące w mózgu, one same zaś są własnościami mózgu. Aby odróżnić to stanowisko od wielu innych poglądów, które formułowano w tej dziedzinie, nazywam je <<naturalizmem biologicznym>>. Zdarzenia i procesy mentalne stanowią część naszej biologicznej historii naturalnej, podobnie jak procesy trawienia, mitoza, mejoza i wydzielanie enzymów.” (s. 15).

NATURALIZM BIOLOGICZNY: PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA

„Słynny problem umysł i ciała, który od dwóch tysięcy lat jest źródłem tak wielu burzliwych sporów, ma proste rozwiązanie. Rozwiązanie to było znane każdemu wykształconemu człowiekowi już od czasu, gdy przed niemal stu laty uczeni zaczęli prowadzić poważne badania nad mózgiem, i w pewnym sensie wszyscy wiemy, że jest prawdziwe. Brzmi ono następująco: **zjawiska mentalne są wywołane przez procesy neurofizjologiczne zachodzące w mózgu, one same zaś są własnościami mózgu.** Aby odróżnić to stanowisko od wielu innych poglądów, które formułowano w tej dziedzinie, nazywam je <<naturalizmem biologicznym>>. Zdarzenia i procesy mentalne stanowią część naszej biologicznej historii naturalnej, podobnie jak procesy trawienia, mitoza, mejoza i wydzielanie enzymów.” (s. 15).

NATURALIZM BIOLOGICZNY: PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA

„Słynny problem umysł i ciała, który od dwóch tysięcy lat jest źródłem tak wielu burzliwych sporów, ma proste rozwiązanie. Rozwiązanie to było znane każdemu wykształconemu człowiekowi już od czasu, gdy przed niemal stu laty uczeni zaczęli prowadzić poważne badania nad mózgiem, i w pewnym sensie wszyscy wiemy, że jest prawdziwe. Brzmi ono następująco: **zjawiska mentalne są wywołane przez procesy neurofizjologiczne zachodzące w mózgu, one same zaś są własnościami mózgu.** Aby odróżnić to stanowisko od wielu innych poglądów, które formułowano w tej dziedzinie, nazywam je **<<naturalizmem biologicznym>>**. Zdarzenia i procesy mentalne stanowią część naszej biologicznej historii naturalnej, podobnie jak procesy trawienia, mitoza, mejoza i wydzielanie enzymów.” (s. 15).

NATURALIZM BIOLOGICZNY: PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA

- Zjawiska mentalne są wywołane przez procesy neurofizjologiczne zachodzące w mózgu, one same zaś są własnościami mózgu.

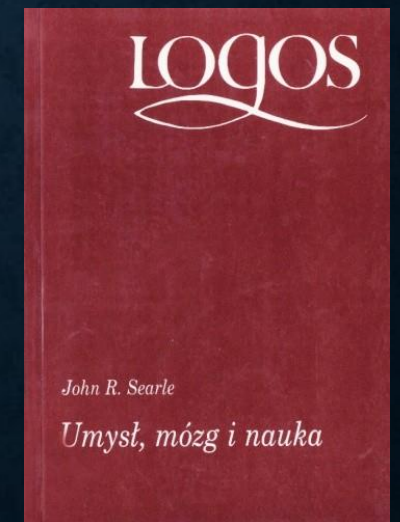
Problem: jak myślisz, jaki problem kryje się za taką tezą?

NATURALIZM BIOLOGICZNY: PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA

- Zjawiska mentalne są wywołane przez procesy neurofizjologiczne zachodzące w mózgu, one same zaś są własnościami mózgu.

Problem: jak myślisz, jaki problem kryje się za taką tezą?

Odpowiedź: jak coś może być skutkiem i własnością jednocześnie.

NATURALIZM BIOLOGICZNY: PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA

- Zjawiska mentalne są wywołane przez procesy neurofizjologiczne zachodzące w mózgu, one same zaś są własnościami mózgu.

Problem: jak myślisz, jaki problem kryje się za taką tezą?

Odpowiedź: jak coś może być skutkiem i własnością jednocześnie.

Według Searle'a nie rozumiemy tego, ponieważ dysponujemy błędną koncepcją przyczynowości.

NATURALIZM BIOLOGICZNY: PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA

- Makro:

- Woda:
 - Płynność.
 - Przezroczystość.

- Miko:

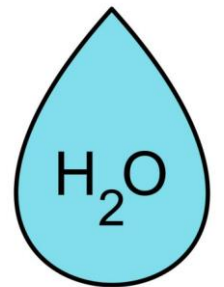
NATURALIZM BIOLOGICZNY: PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA

- Makro:

- Woda:
 - Płynność.
 - Przezroczystość.

- Miko:

- Odziaływaniem przyczynowym w świecie miko.

NATURALIZM BIOLOGICZNY: PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA

Stanowisko naturalizmu biologicznego ma następujące problemy:

- Problemy naukowe (rozwiążemy na gruncie neurofizjologii): jaką naturę mają w istocie procesy neurofizjologiczne – w jaki sposób neurony, synapsy, komórki glejowe wytwarzają zjawiska mentalne.

NATURALIZM BIOLOGICZNY: PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA

Stanowisko naturalizmu biologicznego ma następujące problemy:

- Problemy naukowe (rozwiążemy na gruncie neurofizjologii): jaką naturę mają w istocie procesy neurofizjologiczne – w jaki sposób neurony, synapsy, komórki glejowe wytwarzają zjawiska mentalne.
- Problemy filozoficzne:
 - Czym jest świadomość i w jakiej relacji pozostają świadome zjawiska do nieświadomości?

NATURALIZM BIOLOGICZNY: PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA

Stanowisko naturalizmu biologicznego ma następujące problemy:

- Problemy naukowe (rozwiążemy na gruncie neurofizjologii): jaką naturę mają w istocie procesy neurofizjologiczne – w jaki sposób neurony, synapsy, komórki glejowe wytwarzają zjawiska mentalne.
- Problemy filozoficzne:
 - Czym jest świadomość i w jakiej relacji pozostają świadome zjawiska do nieświadomości?
 - Jaką naturę mają swoiste własności tego co mentalne?

NATURALIZM BIOLOGICZNY: PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA

Stanowisko naturalizmu biologicznego ma następujące problemy:

- Problemy naukowe (rozwiążemy na gruncie neurofizjologii): jaką naturę mają w istocie procesy neurofizjologiczne – w jaki sposób neurony, synapsy, komórki glejowe wytwarzają zjawiska mentalne.
- Problemy filozoficzne:
 - Czym jest świadomość i w jakiej relacji pozostają świadome zjawiska do nieświadomości?
 - Jaką naturę mają swoiste własności tego co mentalne?
 - Jaki związek zachodzi między zjawiskami mentalnymi i fizycznymi?

PROBLEMY WSPÓŁCZESNEJ FILOZOFII UMYSŁU: DIAGNOZA SEARLE'A

Dualizm:

Materializm:

PROBLEMY WSPÓŁCZESNEJ FILOZOFII UMYSŁU: DIAGNOZA SEARLE'A

Dualizm:

Bronią nieredukowalności i realności
charakteru świadomości i
intencjonalności.

Materializm:

PROBLEMY WSPÓŁCZESNEJ FILOZOFII UMYSŁU: DIAGNOZA SEARLE'A

Dualizm:

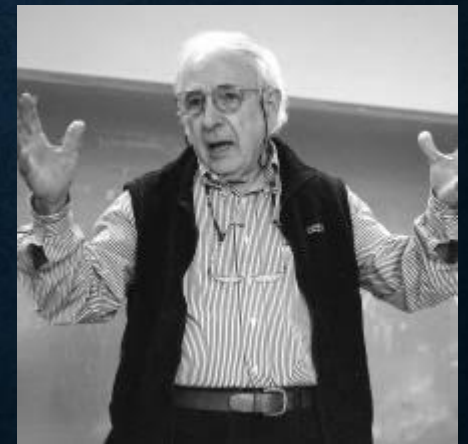
Bronią nieredukowalności i realności
charakteru świadomości i
intencjonalności.

Materializm:

- Naturalizacja świadomości i
intencjonalności.

PROBLEMY WSPÓŁCZESNEJ FILOZOFII UMYSŁU: DIAGNOZA SEARLE'A

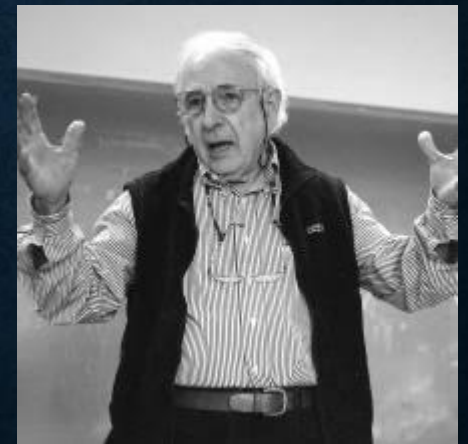
„Jestem przekonany, że stanowiska obu stron sporu są z gruntu błędne. Obie strony akceptują bowiem pewien słownik i pewien zbiór założeń. Mam zamiar wykazać, że ów słownik jest anachroniczny, a założenia – błędne. Najistotniejsze jest to, by wykazać, że zarówno dualizm, jak i monizm są stanowiskami błędnymi; powszechnie zakłada się bowiem, że wyczerpują one wszystkie możliwości, nie pozostawiając miejsca dla żadnych innych rozwiązań.” (s. 17).

PROBLEMY WSPÓŁCZESNEJ FILOZOFII UMYSŁU: DIAGNOZA SEARLE'A

„Jestem przekonany, że stanowiska obu stron sporu są z gruntu błędne. Obie strony akceptują bowiem pewien słownik i pewien zbiór założeń. Mam zamiar wykazać, że ów słownik jest anachroniczny, a założenia – błędne. Najistotniejsze jest to, by wykazać, że zarówno dualizm, jak i monizm są stanowiskami błędnymi; powszechnie zakłada się bowiem, że wyczerpują one wszystkie możliwości, nie pozostawiając miejsca dla żadnych innych rozwiązań.” (s. 17).

Stanowiska materializmu i dualizmu – kłócą się z tym co wiemy o świecie z naszego doświadczenia i z nauk przyrodniczych.

PODSTAWOWE TEZY WSPÓŁCZESNEGO MATERIALIZMU

Teza 1: Świadomość i jej swoiste własności mają raczej znikome znaczenie.

PODSTAWOWE TEZY WSPÓŁCZESNEGO MATERIALIZMU

Teza 1: Świadomość i jej swoiste własności mają raczej znikome znaczenie.

Teza 2: Nauka dąży do obiektywnego opisu rzeczywistości.

PODSTAWOWE TEZY WSPÓŁCZESNEGO MATERIALIZMU

Teza 1: Świadomość i jej swoiste własności mają raczej znikome znaczenie.

Teza 2: Nauka dąży do obiektywnego opisu rzeczywistości.

Teza 3: Skoro rzeczywistość jest obiektywna, najlepszą metodą badania umysłu jest przyjęcie obiektywnego punktu widzenia.

PODSTAWOWE TEZY WSPÓŁCZESNEGO MATERIALIZMU

Teza 1: Świadomość i jej swoiste własności mają raczej znikome znaczenie.

Teza 2: Nauka dąży do obiektywnego opisu rzeczywistości.

Teza 3: Skoro rzeczywistość jest obiektywna, najlepszą metodą badania umysłu jest przyjęcie obiektywnego punktu widzenia.

Teza 4: O mentalnych zjawiskach występujących w innych systemach wiemy na podstawie obserwacji ich zachowania.

PODSTAWOWE TEZY WSPÓŁCZESNEGO MATERIALIZMU

Teza 1: Świadomość i jej swoiste własności mają raczej znikome znaczenie.

Teza 2: Nauka dąży do obiektywnego opisu rzeczywistości.

Teza 3: Skoro rzeczywistość jest obiektywna, najlepszą metodą badania umysłu jest przyjęcie obiektywnego punktu widzenia.

Teza 4: O mentalnych zjawiskach występujących w innych systemach wiemy na podstawie obserwacji ich zachowania.

Teza 5: Inteligentne zachowanie jest w pewnym sensie najistotniejszym aspektem tego, co materialne.

PODSTAWOWE TEZY WSPÓŁCZESNEGO MATERIALIZMU

Teza 6: Każdy fakt we wszechświecie jest zasadniczo poznawalny.

PODSTAWOWE TEZY WSPÓŁCZESNEGO MATERIALIZMU

Teza 6: Każdy fakt we wszechświecie jest zasadniczo poznawalny.

Teza 7: Wszystkie rzeczy, które istnieją, są w ostatecznym rachunku przedmiotami fizycznymi.

NATURALIZM BIOLOGICZNY: CZTERY CECHY ŚWIADOMOŚCI

1) Świadomość ma charakter jakościowy.

NATURALIZM BIOLOGICZNY: CZTERY CECHY ŚWIADOMOŚCI

- 1) Świadomość ma charakter jakościowy.
- 2) Stany świadomości są ontologicznie subiektywne.

NATURALIZM BIOLOGICZNY: CZTERY CECHY ŚWIADOMOŚCI

- 1) Świadomość ma charakter jakościowy.
- 2) Stany świadomości są ontologicznie subiektywne.
- 3) Istotną cechą jest to, że w każdym momencie twojego życia doświadczasz poszczególnych stanów świadomych na swego rodzaju świadomym polu.

NATURALIZM BIOLOGICZNY: CZTERY CECHY ŚWIADOMOŚCI

- 1) Świadomość ma charakter jakościowy.
- 2) Stany świadomości są ontologicznie subiektywne.
- 3) Istotną cechą jest to, że w każdym momencie twojego życia doświadczasz poszczególnych stanów świadomych na swego rodzaju świadomym polu.
- 4) Stany świadome są w większości intencjonalne.

DYSKUSJA

Czy zgadzasz się z Searlem, że stanowiska „dualizmu” i „materializmu” są pozostałością siatki pojęciowej, którą dziedziczymy po Kartezjuszu?

DYSKUSJA

Czy zgadzasz się z Searlem, że stanowiska „dualizmu” i „materializmu” są pozostałością siatki pojęciowej, którą dziedziczymy po Kartezjuszu?

Czy uważasz za Searlem, że rozwiązanie problemu psychofizycznego jest prostsze niż nam się wydaje?

DYSKUSJA

Czy zgadzasz się z Searlem, że stanowiska „dualizmu” i „materializmu” są pozostałością siatki pojęciowej, którą dziedziczymy po Kartezjuszu?

Czy uważasz za Searlem, że rozwiązanie problemu psychofizycznego jest prostsze niż nam się wydaje?

Czy uważasz stanowisko naturalizmu biologicznego jako właściwą alternatywę dla poglądów dualizmu i materializmu?

DYSKUSJA

Czy zgadzasz się z Searlem, że stanowiska „dualizmu” i „materializmu” są pozostałością siatki pojęciowej, którą dziedziczymy po Kartezjuszu?

Czy uważasz za Searlem, że rozwiązanie problemu psychofizycznego jest prostsze niż nam się wydaje?

Czy uważasz stanowisko naturalizmu biologicznego jako właściwą alternatywę dla poglądów dualizmu i materializmu?

Czy uważasz, że cztery cechy świadomości, które podał Searle odpowiednio opisują nasze życie świadome?

PODSUMOWANIE

- Wystąpienie Searle'a na konferencji TED:

https://www.youtube.com/watch?v=j_OPOgPIdKg

